

RTU studiju kurss "Standartizācija"

22000 Inženierekonomikas un vadības fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	IV0432
Nosaukums	Standartizācija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Arta Pīlēna-Dālberga - Pētnieks
Mācībspēks	Ingars Pilmanis - Viesdocents Jānis Mazais - Doktors, Vieslektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kursa tematika ļauj izprast standartu lomu uzņēmējdarbībā, standartizācijas sistēmas darbības principus un tajā iesaistītās organizācijas, attīsta prasmi orientēties standartizācijas procesā un atpazīt konkrētai nozarei piemērojamos standartus, kas ir viens no priekšnoteikumiem pilnvērtīgai darbībai Latvijas, Eiropas Savienības un pasaules tirgos. Mūsdienās daudzās tautsaimniecības nozarēs lieto starptautiskos standartus. Pētījumu rezultāti apliecina, ka tiešais efekts no standartu piemērošanas veido ~1% no valsts IKP. Standartu nozīme starptautiskajā tirdzniecībā ir ievērojami palielinājusies, aptverot ne vien ražošanu vai pakalpojumu sniegšanu, bet arī specifiskas procesus, risku, vides, darba drošības, sociālās atbildības u.c. jomas.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	<ul style="list-style-type: none"> • sniegt iespēju iegūt zināšanas par standartu vietu un lomu ražošanā, atbilstības novērtēšanā, tirdzniecībā, aizsargājot patērētāju intereses; • veidot izpratni par nacionālajām, reģionālajām un starptautiskajām standartizācijas institūcijām un to piedāvātajiem standartizācijas dokumentiem; • veidot izpratni par standartu izstrādes principiem, attīstot spējas definēt un aizstāvēt savas intereses standartu izstrādes procesā; • veidot spējas orientēties standartu klasifikācijā un atpazīt konkrētā tautsaimniecības nozarē piemērojamos standartus; • veidot profesionālās terminoloģijas lietošanas prasmi.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgās studijās iekļautas publikāciju un informatīvo materiālu standartizācijas jomā izpēte, analīze un novērtēšana. Kursa ietvaros tiek izstrādāts projekta darbs (3-4 studenti grupā) par konkrētas standartu saimes vai standarta piemērošanu uzņēmumā, kas ietver normatīvo aktu analīzi, standartu prasību analīzi un ieviešanai nepieciešamo resursu novērtēšanu. Kursa noslēgumā projekta darba rezultāti tiek prezentēti un studenti piedalās diskusijā.
Literatūra	<p>Pamatliteratūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Primer on Standards. Uncovering the mysteries of standardization in Europe. CENELEC (with support of the European Commission and EFTA), 2002. <p>Papildliteratūra:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Standartizācija. Latvijas standarts, 2003. (ISBN 9984-9711-7-1) 2. Economic Benefits of Standards. ISO, 2014. (ISBN 978-92-67-10620-5) 3. The Economic Contribution of Standards to the UK Economy, BSI, 2015. 4. The Influence of Standards on the Nordic Economies, Menon Economics, 2018. 5. The Economic Benefits of Standardization. DIN, 2011. 6. Publikācijas standartizācijas institūciju mājaslapās (LV, CEN, CENELEC, ISO, IEC)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Standartizācijas nozīme un tās loma uzņēmējdarbībā, standartizācijas terminoloģija, standartu veidi un saimes	4	6	2	8
Standartizācijas institūcijas un sistēmas (nacionālās, reģionālās un starptautiskās)	4	6	2	8
Standartu izstrādes procesi, standartizācijas tehniskās komitejas, uzņēmēju dalība standartizācijā	4	6	2	8
Latvijas standartizācijas sistēma, vēsture, godīga standartu lietošana, autortiesības	4	6	2	8
Standarti Latvijas un Eiropas Savienības tiesību sistēmā	4	6	2	8
Standartizācijas aktualitātes Latvijā, Eiropā un starptautiskā līmenī	4	6	2	8
Plašāk izplatītie standarti un standartu saimes, standartu izvēle, analīze, piemērošana	8	12	4	16
Kopā:	32	48	16	64

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Studenti izprot standartizācijas principus un procesus, Latvijas, Eiropas un starptautiskās standartizācijas institūcijas, standartu lomu Latvijas un Eiropas Savienības tiesību sistēmā un standartu piemērošanu.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Grupu projekts 2) Eksāmens

Studenti pārzina standartu veidus, standartu izstrādes posmus, standartizācijas tehnisko komiteju darbību.	1) Tests 2) Eksāmens
Studenti konkrētam produktam, procesam vai pakalpojumam prot atrast un piemērot Latvijas un Eiropas Savienības tiesību aktus un standartus, analizēt prasības, izvēlēties piemērojamus standartus un standartu saimes.	1) Tests 2) Grupu projekts, prezentācija
Studenti spēj izvēlēta standarta prasības interpretēt lietošanai uzņēmumā, prot integrēt standartu prasības uzņēmuma procesos, analizēt nepieciešamos resursus.	1) Grupu projekts, prezentācija 2) Eksāmens

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Grupu projekts	40
Tests	25
Eksāmens	35
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	20.0	20.0	0.0		*	